

ПОГОДЖЕНО

Проректор

з навчальної роботи

та міжнародних зв'язків

Віталій ХАРУТА

ЗВІТ

за результатами опитування університетської спільноти та партнерів стосовно пріоритетів розвитку Національного транспортного університету

Опитування, яке тривало у грудні 2025 року в Національному транспортному університеті, мало на меті вивчення поглядів університетської спільноти та зовнішніх стейкхолдерів стосовно пріоритетів розвитку закладів вищої освіти.

Респондентам було задано 15 запитань:

1. *Які з перелічених цінностей Ви вважаєте найбільш важливими для Університету?*
2. *Який пріоритетний напрямок розвитку Університету Ви вважаєте найбільш критичним для його успіху?*
3. *На Вашу думку, який з наведених напрямків стратегії Університету вимагає найбільшої уваги у найближчі 5 років? (Оберіть один).*
4. *Будь ласка, розташуйте наведені типи університетів за їх важливістю для суспільства (від 1 — найважливішого до 3 — менш важливого).*
5. *На Вашу думку, якою є ключова роль Університету на рівні держави? (Оберіть один найбільш важливий варіант).*
6. *Яким чином, на Вашу думку, університет має визначати свої пріоритетні дослідницькі напрямки? (Можна вибрати декілька варіантів).*
7. *На Вашу думку, наскільки активно Університет бере участь у розвитку ключової галузі (наприклад, інфраструктури, автомобілебудування)? (Оцініть рівень залученості).*
8. *Який, на Вашу думку, є найважливіший спосіб взаємодії Університету з представниками галузі/бізнесу?*

9. Наскільки ефективно Університет реалізує соціальні та просвітницькі проекти для місцевої громади? (Наприклад, публічні лекції, волонтерство, безкоштовні консультації).

10. Яку роль Університет має відігравати для своїх працівників (викладачів та персоналу)? (Оберіть декілька варіантів).

11. Який з наведених аспектів є найбільш важливим у ролі Університету для студентів? (Можна обрати декілька варіантів).

12. Будь ласка, розташуйте наведені поведінкові якості у порядку важливості для профілю випускника університету (від 1 — найважливішої до 5 — менш важливої).

13. Які нові освітні програми або напрями Ви б запропонували додати і запровадити для посилення унікальності та конкурентоспроможності університету у найближчу перспективу?

14. Які нові напрямки досліджень (або міждисциплінарну область), партнерства, на Вашу думку, університет повинен включити до своїх стратегічних пріоритетів, і чому?

15. Які перспективні соціальні або громадські ініціативи Ви б запропонували для посилення соціальної складової стратегії університету?

В опитуванні прийняли участь 50 респондентів – учасників освітнього процесу Національного транспортного університету (далі – Університет) та партнерів.

За категоріями участі в освітній діяльності респонденти розподілилися наступним чином (рис. 1):

- *студенти/аспіранти* – 68 %;
- *викладачі (НПП, ПП)* – 30%;
- *адміністративний/допоміжний персонал* - 0%;
- *партнери* – 2%.

Аналіз складу учасників опитування свідчить про чітку домінанту академічної спільноти. Студенти та аспіранти становлять 68%, що вказує на значну залученість молоді до обговорення стратегічних питань розвитку Університету. Дольова участь викладацького персоналу (НПП, ПП) в опитуванні складає 30%, що забезпечує професійний та експертний погляд на освітні й наукові процеси.

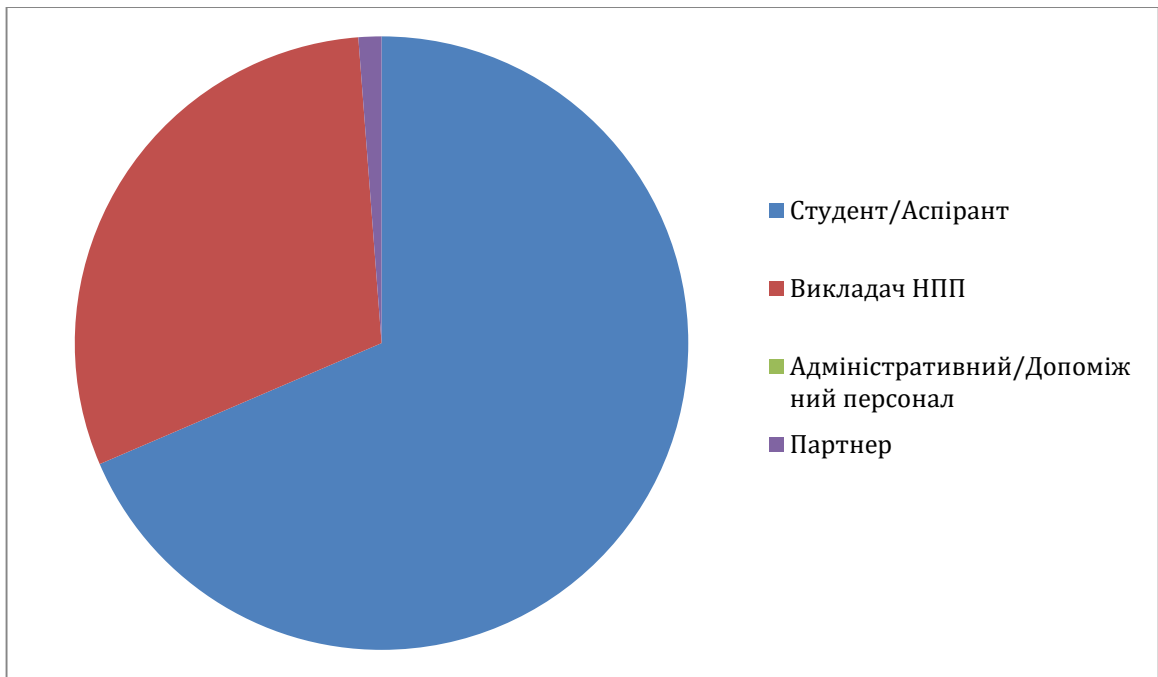

Рис. 1. Розподіл респондентів-учасників опитування за категоріями

Водночас адміністративний та допоміжний персонал не представлений (0%), що можна розглядати як певне обмеження дослідження, адже саме ця група безпосередньо залучена до управлінських і сервісних процесів. Партнери (2%) представлені мінімально, що свідчить про слабку інтеграцію зовнішніх стейкхолдерів у стратегічний діалог (рис.1).

Відповідаючи на перше питання «Які з перелічених цінностей Ви вважаєте найбільш важливими для Університету?», респонденти зазначили:

- Академічна свобода – 14%;
- Якість освіти – 25,2%;
- Інноваційність та креативність – 20,2%;
- Соціальна відповідальність – 7%;
- Партнерство та співпраця – 18%;
- Прозорість та відкритість – 15%;
- Інше: кваліфіковані викладачі – 0,6%.

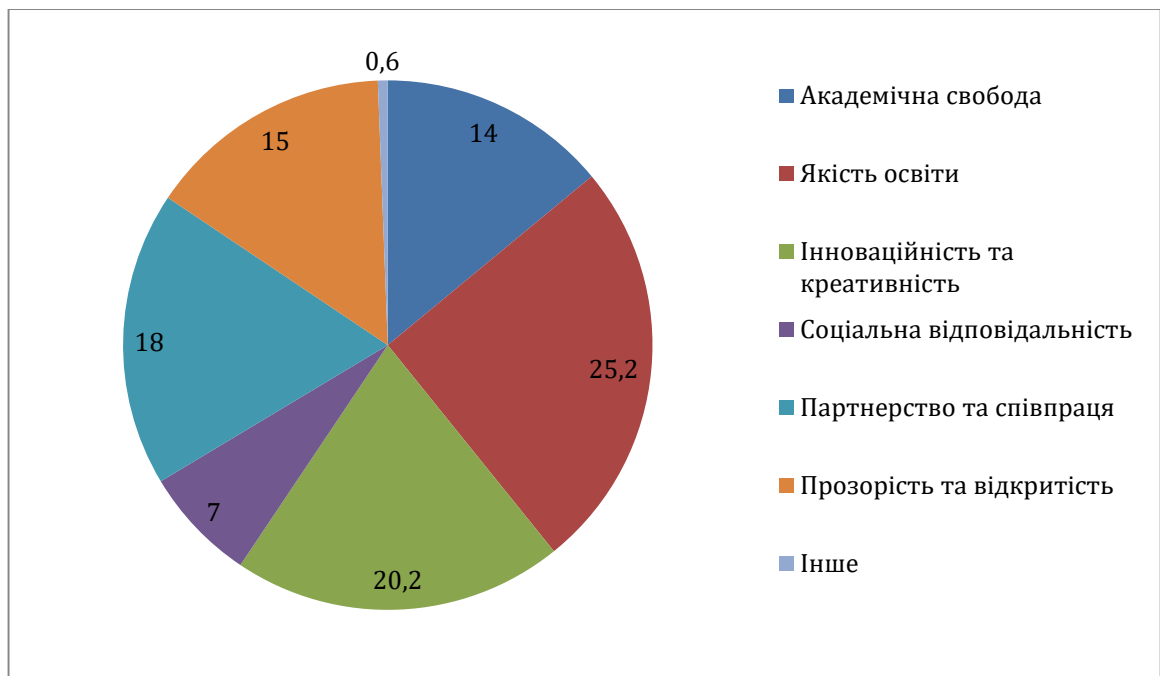

Рис.2. Найбільш важливі цінності для Університету, визначені респондентами

Аналіз результатів свідчить, що респонденти визначили якість освіти (25,2%) як найважливішу цінність, що підкреслює орієнтацію Університету на результат освітнього процесу та конкурентоспроможність випускників. На другому місці «інноваційність та креативність» (20,2%), що вказує на запит на сучасні підходи, нові формати навчання й інтеграцію науки та інновацій. Важливими також визнано «партнерство та співпрацю» (18%) і «прозорість та відкритість» (15%), що свідчить про очікування більш ефективної комунікації, відкритого управління та взаємодії з зовнішнім середовищем. Академічна свобода (14%), хоча і не лідирує, залишається фундаментальною цінністю академічного середовища. Соціальна відповідальність (7%) отримала відносно низький показник, що може свідчити про недостатню усвідомленість ролі Університету як суспільного інституту (рис.2).

На друге питання – «Який пріоритетний напрямок розвитку Університету Ви вважаєте найбільш критичним для його успіху?», респонденти відповіли (рис. 3):

- Покращення якості освітніх програм – 16%;
- Розвиток науково-дослідницької діяльності – 10%;
- Інтернаціоналізація та міжнародна співпраця – 14%;
- Модернізація матеріально-технічної бази – 32%;

- *Посилення зв'язків з бізнесом та роботодавцями – 20%;*
- *Розвиток студентського самоврядування та сервісів – 8%.*

Рис.3. Пріоритетний напрямок розвитку Університету, що є найбільш критичним для його успіху, на думку опитаних

Найбільш критичним напрямом розвитку респонденти визначили модернізацію матеріально-технічної бази (32%), що вказує на існуючі проблеми з інфраструктурою та технічним забезпеченням освітнього і наукового процесів.

Друге місце посідає посилення зв'язків з бізнесом та роботодавцями (20%), що відображає прагнення до практикоорієнтованої освіти та підвищення рівня працевлаштування випускників.

Покращення якості освітніх програм (16%) та інтернаціоналізація (14%) мають середній рівень важливості, тоді як розвиток студентського самоврядування та сервісів (8%) розглядається як менш критичний. Таким чином, фокус розвитку зосереджений на матеріальній базі та зв'язку з ринком праці. (рис.3).

Відповідаючи на наступне питання, зокрема – «На Вашу думку, який з наведених напрямків стратегії Університету вимагає найбільшої уваги у найближчі 5 років?», респонденти показали такий результат оцінювання (рис. 4):

- Цифрова трансформація освітнього та адміністративного процесів – 38%;
- Наукові дослідження та комерціалізація інновацій – 18%;
- Соціально-культурний розвиток студентського та викладацького середовища – 18%;
- Підвищення міжнародної конкурентоспроможності (рейтинги, партнерства) – 20%.

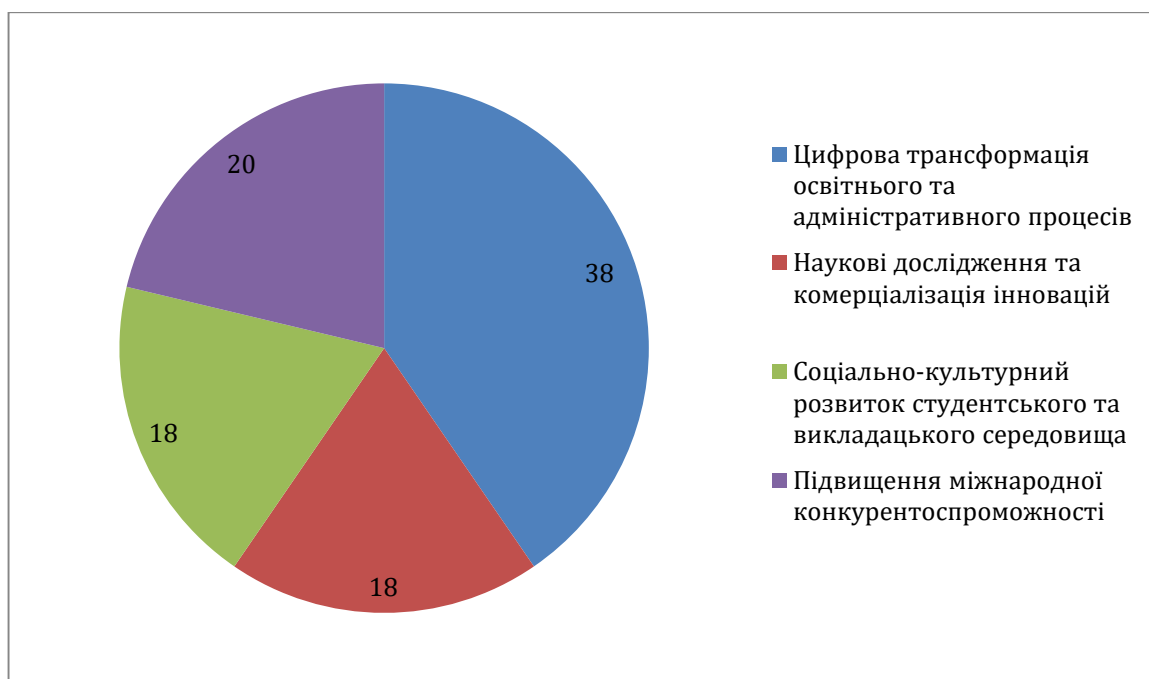

Рис. 4. Напрямки стратегії Університету, що вимагають найбільшої уваги у найближчі 5 років, на думку респондентів

Абсолютним пріоритетом визначено цифрову трансформацію освітнього та адміністративного процесів (38%). Це свідчить про усвідомлення необхідності цифровізації як базової умови ефективності, гнучкості та стійкості Університету.

Підвищення міжнародної конкурентоспроможності (20%), а також наукові дослідження і соціально-культурний розвиток (по 18%) розподілилися майже рівномірно, що демонструє багатовекторність стратегічних очікувань. Можемо зробити висновок, що цифрова трансформація розглядається як ключовий драйвер системних змін (рис.4).

Окремим завданням для респондентів в рамках цього опитування було розташувати наведені типи університетів за їх важливістю для суспільства. Опитані вважають, що (рис. 5):

- найважливішим є *освітній* – фокус повинен бути на підготовці фахівців та освітньому процесі;
- більш-менш важливим є *дослідницький* – фокус на наукових дослідженнях та інноваціях;
- менш важливим є *програмадський* – фокус на впливі на громаду, реалізацію соціальних та громадських проєктів.

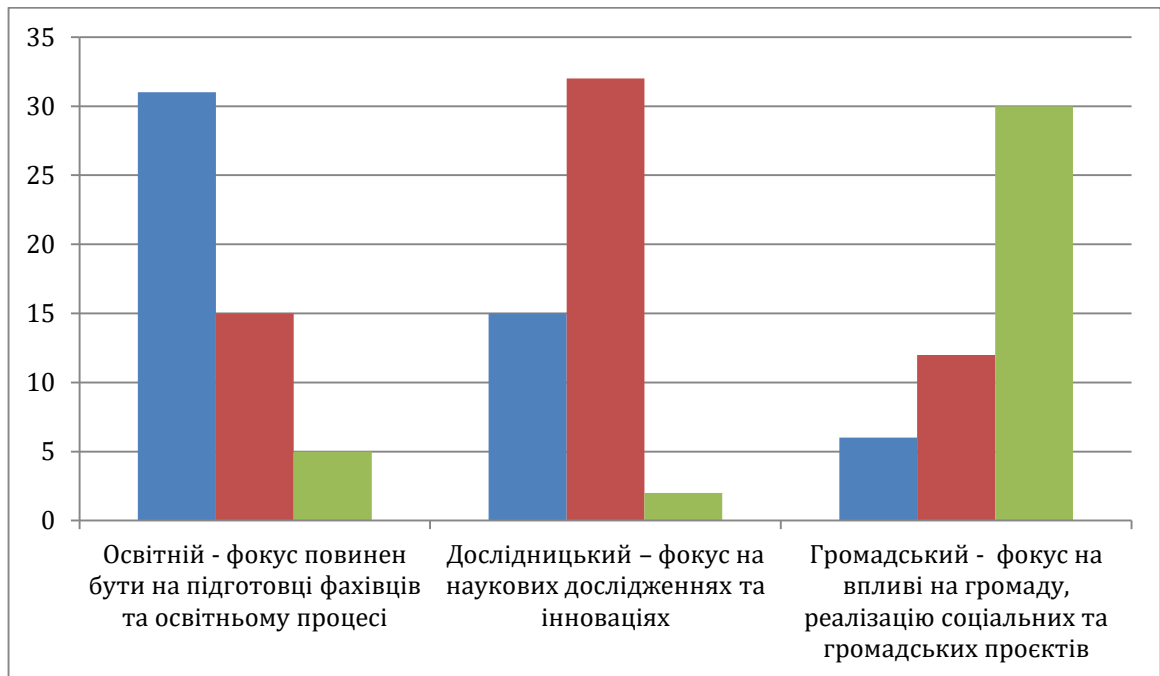

Рис. 5. Розташування окремих типів університетів за їх важливістю для суспільства, на думку респондентів

Переважає більшість респондентів вважає, що Університет має бути насамперед освітнім, з фокусом на підготовку фахівців. Дослідницька модель посідає друге місце, тоді як програмадський університет оцінюється як найменш важливий. Таким чином можемо зробити висновок, що у свідомості респондентів домінує класична освітня місія університету, тоді як соціальна та громадська роль недооцінена (рис.5).

При відповіді на наступне питання – «Як Ви вважаєте, якою є ключова роль Університету на рівні держави?» респонденти зазначили (рис. 6):

- 68% вважають, що роль університету полягає у забезпеченні держави висококваліфікованими фахівцями;

- 8,0% вважають, що університет має забезпечувати *генерацію знань та інновацій*;
- 12% вважають, що для університету ключовим є *формування інтелектуальної та культурної еліти*;
- 12% вважають, що роль університету має базуватися на *сприянні міжнародному іміджу країни*.

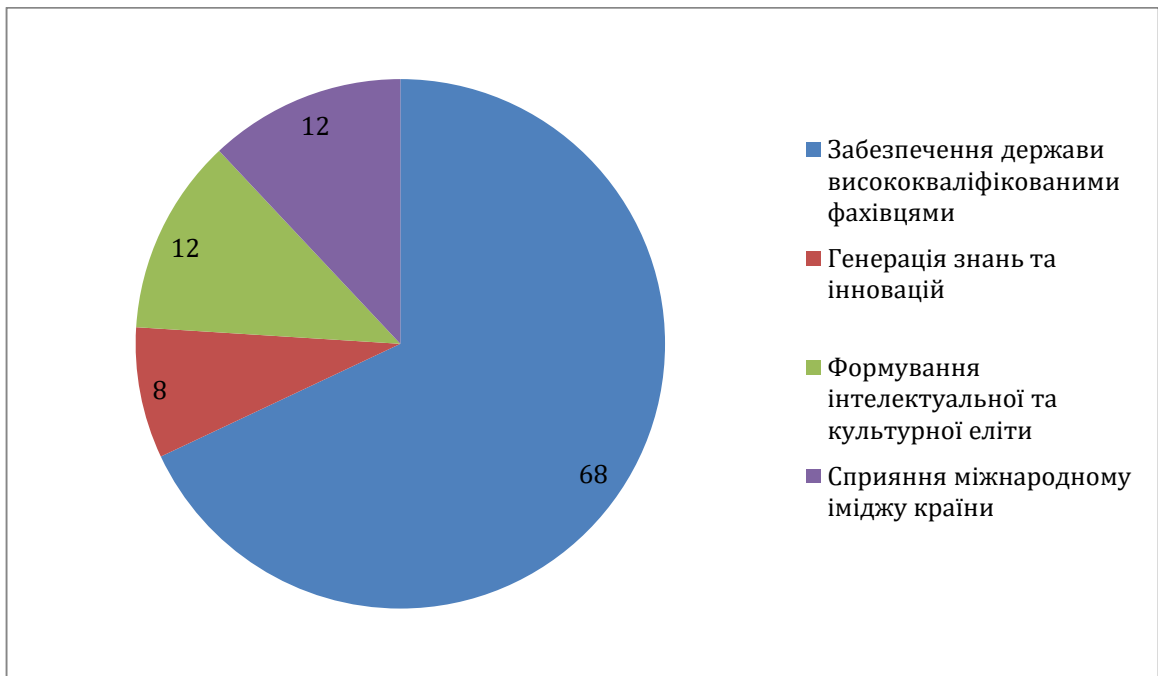

Рис. 6. Ключова роль університету на рівні держави, на думку опитаних

Основною державною функцією Університету респонденти вважають підготовку висококваліфікованих фахівців (68%). Інші ролі — генерація знань та інновацій (8%), формування еліти (12%) та міжнародний імідж (12%) — мають другорядне значення. Можемо зробити висновок, що державна місія Університету сприймається переважно в утилітарно-кадровому вимірі (рис.6).

Відповідаючи на наступне запитання: «Яким чином університет має визначати свої пріоритетні дослідницькі напрямки?», респонденти обрали (рис. 7):

- 11,1% вважають, що на основі існуючих сильних наукових шкіл та внутрішнього потенціалу;
- 28,3% вважають, що на основі потреб ринку праці та бізнесу;

- 24,4% вважають, що на основі національних та міжнародних програм;
- 11,8% вважають, що на основі глобальних наукових трендів та проривних технологій;
- 24,4% вважають, що на основі можливостей залучення зовнішнього фінансування.

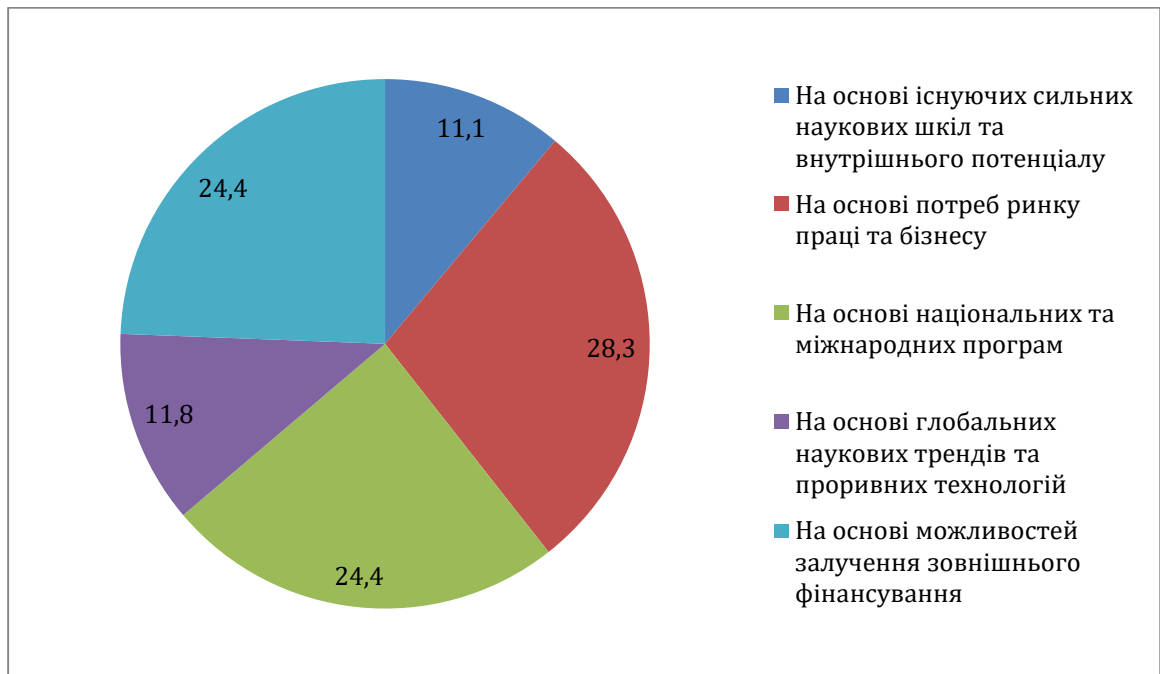

Рис. 7. Яким чином університет має визначати свої пріоритетні дослідницькі напрямки, на думку респондентів

Аналізуючи відповіді ми бачимо, що найпопулярнішим підходом є орієнтація на потреби ринку праці та бізнесу (28,3%), а також можливості залучення зовнішнього фінансування (24,4%) і національні та міжнародні програми (24,4%). Менш значущими виявилися власні наукові школи (11,1%) та глобальні наукові тренди (11,8%). Таким чином, можемо зробити висновок, що респонденти підтримують прагматичний, ринково-орієнтований підхід до наукової діяльності (рис.7).

При відповіді на наступне запитання: «наскільки активно Університет бере участь у розвитку ключової галузі?», респонденти зазначили (рис. 8):

- 26% вважають, що активна участь;
- 54% вважають, що помірна участь;
- 16% вважають, що пасивна участь;

- 0% вважають, що недостатня участь.

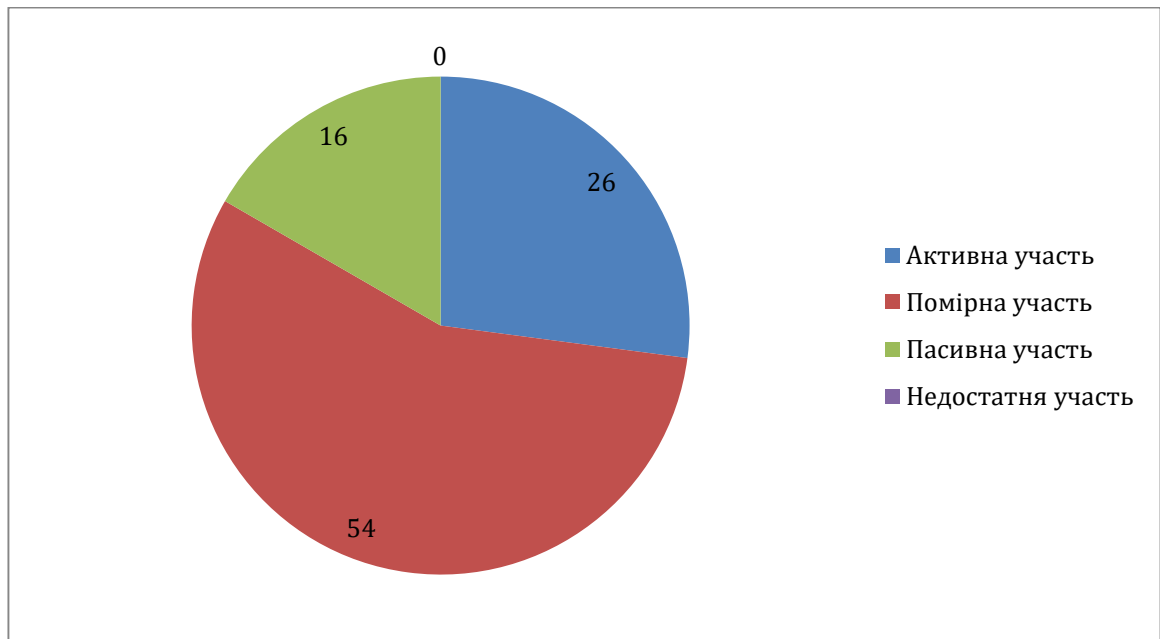

Рис. 8. Наскільки активно Університет бере участь у розвитку ключової галузі, на думку респондентів

Більшість респондентів оцінюють участь Університету як помірну (54%), тоді як 26% вважають її активною. Наявність 16% оцінок пасивності свідчить про потенціал для посилення галузевої взаємодії (рис.8).

Окремим завданням для респондентів в рамках цього опитування було визначити: *«Який спосіб взаємодії Університету з представниками галузі/бізнесу ви вважаєте найважливішим?»*. Отримані такі відповіді (рис. 9):

- 40,0% вважають, що запровадження програм дуальної освіти та стажувань;
- 18,0% вважають, що створення спільних наукових центрів та лабораторій;
- 28% вважають, що проведення заходів з працевлаштування та ярмарків вакансій;
- 14% вважають, що регулярне оновлення навчальних програм за участі роботодавців.

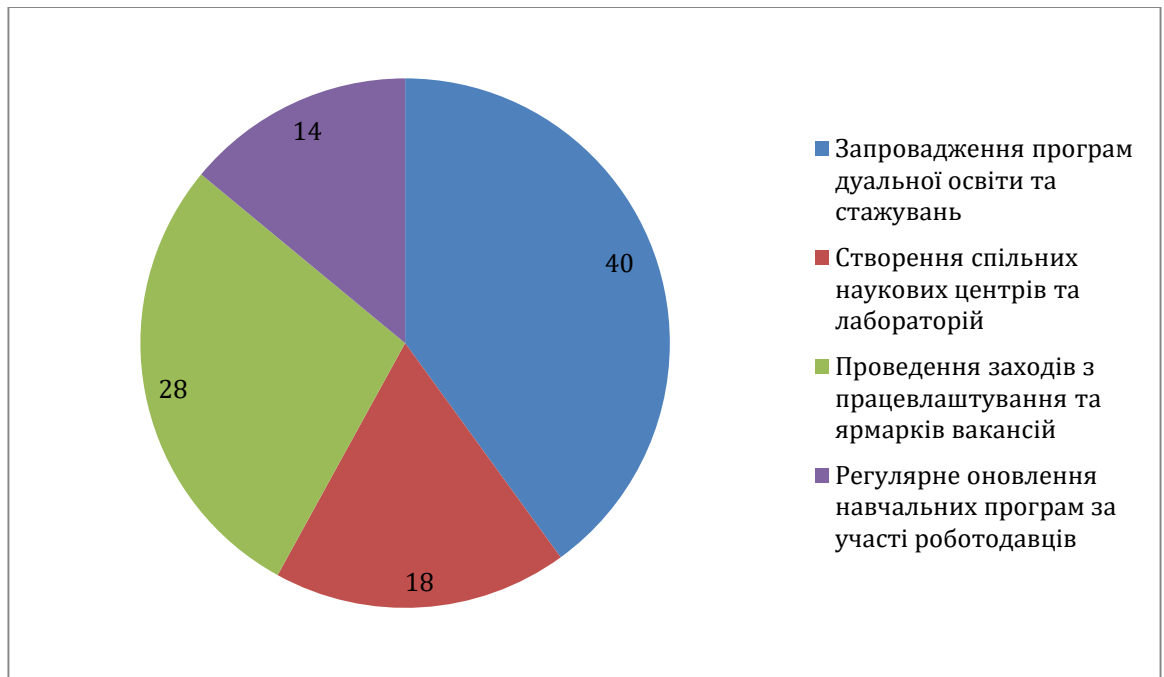

Рис.9. Пріоритетні способи взаємодії Університету з представниками галузі/бізнесу

Найефективнішим способом співпраці респонденти вважають дуальну освіту та стажування (40%), що підкреслює орієнтацію на практичні навички. Також важливими є ярмарки вакансій (28%) та створення спільних наукових центрів (18%), тоді як оновлення програм за участі роботодавців (14%) має нижчий пріоритет. Таким чином, ключовий запит — інтеграція навчання з реальною професійною практикою (рис.9).

На запитання «Наскільки ефективно Університет реалізує соціальні та просвітницькі проєкти для місцевої громади?» отримали такі відповіді (рис. 10):

- 7% вважають, що дуже висока ефективність;
- 17% вважають, що ефективність вище середньої;
- 66% вважають, що ефективність помірна;
- 10% вважають, що ефективність низька;
- 0% вважають, що зовсім неефективно .

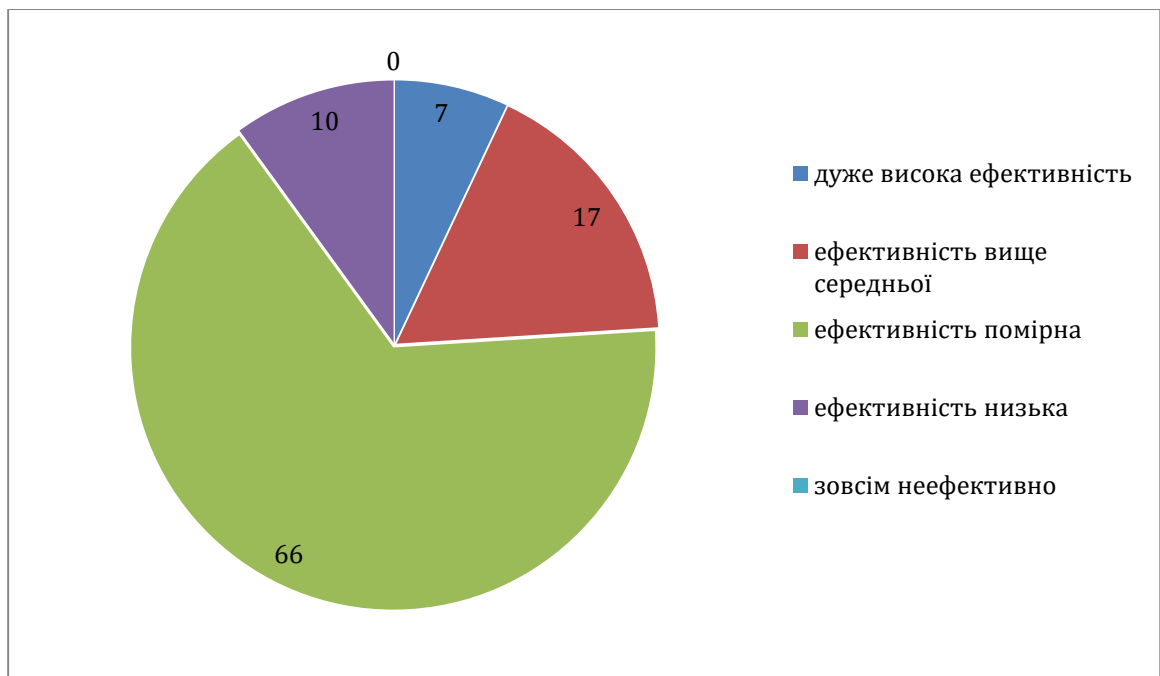

Рис.10. Наскільки ефективно Університет реалізує соціальні та просвітницькі проекти для місцевої громади

Більшість респондентів (66%) оцінюють ефективність соціальних проектів як помірну, що свідчить про їх наявність, але недостатній вплив. 10% вважають ефективність низькою, тоді як лише 7% — дуже високою. Таким чином можемо зробити висновок, що соціально-громадська діяльність потребує посилення, систематизації та кращої комунікації результатів (рис.10).

У відповіді на наступне запитання респондентам запропонували визначити «Яку роль Університет має відігравати для своїх працівників (викладачів та персоналу)?» (рис. 11):

- 18% вважають, що створення дружньої атмосфери підтримки та психологічного комфорту;
- 30% вважають, що забезпечення фінансової стабільності та конкурентної оплати праці;
- 23% вважають, що надання можливостей для професійного розвитку та підвищення кваліфікації;
- 15% вважають, що підтримка академічної свободи та можливості для досліджень;
- 14% вважають, що надання соціального пакету та пільг.

Рис.11. Яку роль Університет має відігравати для своїх працівників, на думку опитаних

Найбільша частка респондентів (30%) вважає ключовою роллю Університету забезпечення фінансової стабільності та гідного рівня оплати праці. Це свідчить про актуальність матеріального чинника в умовах економічної нестабільності та високого навантаження на працівників.

Майже чверть респондентів (23%) підкреслюють важливість можливостей для професійного зростання, зокрема участі в тренінгах, стажуваннях, наукових проєктах і програмах академічної мобільності.

Значна частина респондентів (18%) наголошує на ролі Університету як простору підтримки, взаємоповаги та психологічної безпеки. Це включає ефективну внутрішню комунікацію, підтримку з боку керівництва та здоровий мікроклімат у колективі.

Респонденти також відзначають значущість академічної свободи, автономії у викладанні та можливостей для проведення наукових досліджень (15%).

Найменшу, але все ж значущу частку відповідей (14%) становить очікування соціального пакету та додаткових пільг (медичне страхування, підтримка сімей, пільгові умови тощо). Це вказує на потребу комплексного підходу до добробуту працівників.

Можемо зробити висновок, що соціальні гарантії розглядаються як доповнення до фінансової стабільності, що підсилює відчуття захищеності (рис.11).

В наступному питанні респондентам було надано можливість визначити, «який з наведених аспектів є найбільш важливим у ролі Університету для студентів?» (рис. 12):

- 36% вважають, що надання якісних знань та практичних навичок;
- 25,4% вважають, що забезпечення сприятливих умов для навчання, побуту та дозвілля;
- 11,4% вважають, що формування особистості та громадянської позиції;
- 27,2% вважають, що сприяння швидкому працевлаштуванню та побудові кар'єри.

Найбільш важливим аспектом ролі Університету для студентів респонденти визначили надання якісних знань і практичних навичок (36%), що свідчить про орієнтацію студентів на прикладну цінність освіти.

Вагомим також є сприяння працевлаштуванню та побудові кар'єри (27,2%), що підкреслює очікування прямого зв'язку між навчанням і професійною реалізацією.

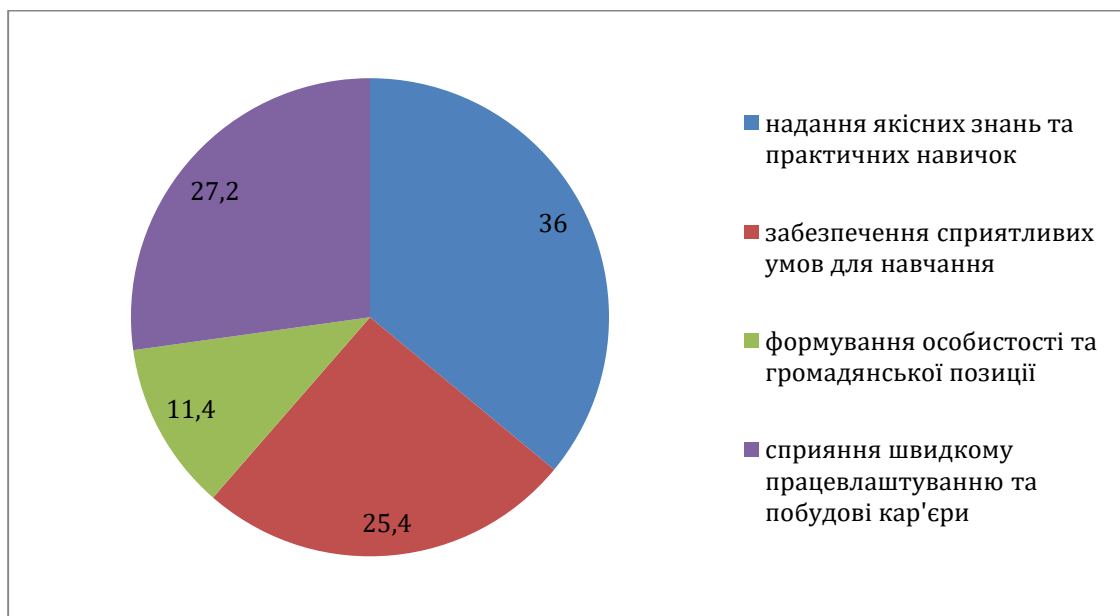

Рис.12. Найбільш важливі аспекти у ролі Університету для студентів

Сприятливі умови для навчання, побуту та дозвілля (25,4%) посідають третє місце, що вказує на важливість комфортного освітнього середовища.

Найменшу частку отримав аспект формування особистості та громадянської позиції (11,4%), що свідчить про його другорядне сприйняття порівняно з практичними й кар'єрними очікуваннями (рис.12).

Наступне запитання пропонувало респондентам розташувати наведені поведінкові якості у порядку важливості для профілю випускника Університету. На основі відповідей респондентів, поведінкові якості випускника університету розташовуються таким чином:

1. Відповідальний — ключова якість, що свідчить про надійність та готовність до професійних зобов'язань.
2. Здатний мислити системно — важлива компетентність для аналізу складних завдань і прийняття обґрунтованих рішень.
3. Відкритий до інновацій та командної роботи — відображає актуальність співпраці та адаптивності в сучасному середовищі.
4. Орієнтований на сталий розвиток і суспільну користь — підкреслює соціальну відповідальність випускника.
5. Ініціативний — хоча й важлива риса, респонденти оцінили її як менш пріоритетну порівняно з іншими якостями.

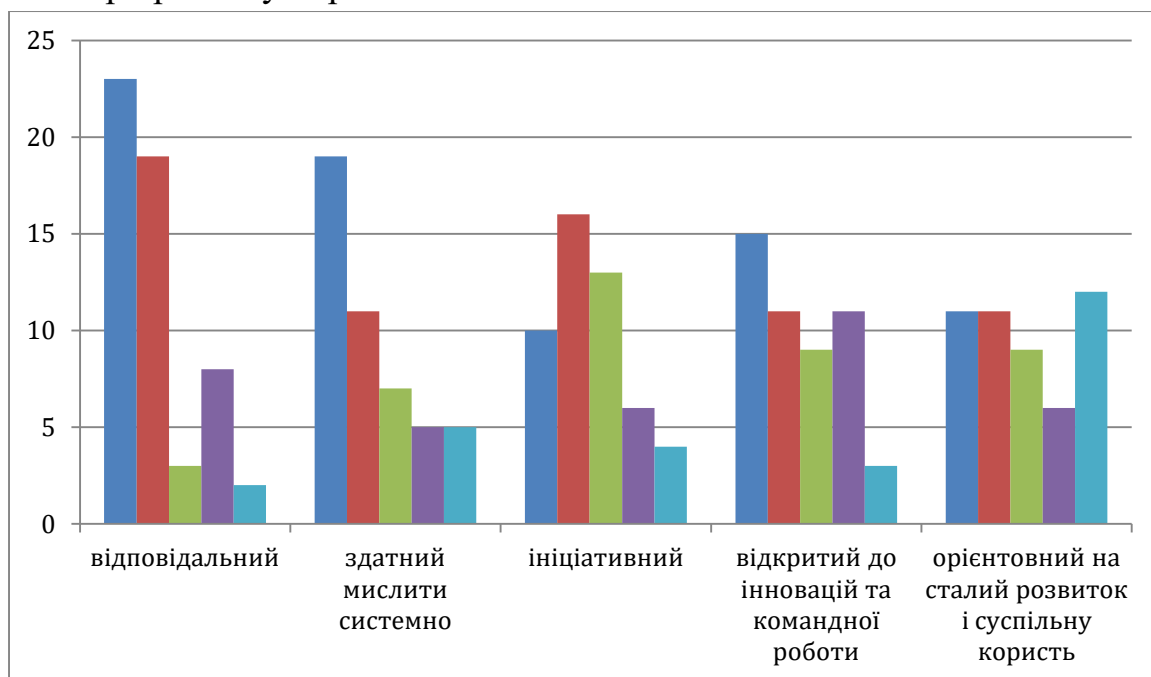

Рис.13. Поведінкові якості у порядку важливості для профілю випускника Університету

Загалом, профіль випускника, сформований за результатами опитування, орієнтований на професійну зрілість, аналітичне мислення та здатність до колективної діяльності. Респонденти віддають перевагу стабільним і надійним якостям над експресивними або лідерськими рисами, що свідчить про запит на фахівця, здатного ефективно функціонувати в складних і відповідальних професійних умовах (рис.13).

Відповідаючи на наступне запитання: *«Які нові освітні програми або напрями Ви б запропонували додати і запровадити для посилення унікальності та конкурентоспроможності університету у найближчу перспективу?»*, респонденти зазначили наступне. Значна частина відповідей стосується не стільки створення принципово нових програм, скільки модернізації чинних освітньо-професійних програм (ОПП). Респонденти наголошують на необхідності:

- розширення та поглиблення програм «Бізнес-аналітика», «Ділове адміністрування бізнесу»;
- адаптації змісту дисциплін до сучасних вимог ринку праці;
- підвищення практичної складової навчання.

Також звертається увага на вже акредитовану ОПП «Цифрові технології обліку», для якої актуальним є завдання забезпечення набору здобувачів на перший курс.

Однією з провідних ідей є запровадження міждисциплінарних курсів і програм, які поєднують:

- бізнес та інформаційні технології;
- менеджмент, ІТ і штучний інтелект;
- цифрову економіку, ІІІ та управління сталим розвитком.

Міждисциплінарність сприймається як ключова умова унікальності та сучасності освітньої пропозиції Університету.

Окремий кластер відповідей формує чіткий запит на розвиток програм у сфері:

- інформаційних технологій;
- штучного інтелекту;
- кібербезпеки.

ІТ-напрями мають залишатися ядром освітньої стратегії Університету з акцентом на ІІІ та безпеку.

Респонденти вказують на потребу перегляду структури навчальних планів, зокрема:

- зменшення обсягу або модернізації загальноосвітніх дисциплін;

- посилення ролі профільних і спеціалізованих предметів.

Як приклад наведено пропозицію заміни нарисної геометрії на практично орієнтоване креслення для спеціальності «Автомобільний транспорт», що свідчить про прагнення до прикладності та відповідності галузевим потребам.

У відповідях виокремлюється запит на розвиток програм, пов'язаних із:

- екологічно чистим транспортом;
- логістикою мультимодальних транспортних технологій;
- інформаційно-документаційним забезпеченням логістичних операцій.

Ці напрями корелюють з глобальними тенденціями «зеленої» економіки та потребами післявоєнного відновлення інфраструктури.

Серед пропозицій присутні також:

- романські мови та література, що підсилює міжнародний і гуманітарний профіль;
- готельно-ресторанна справа, як відповідь на потреби сфери сервісу та туризму.

Хоча ці напрями не домінують, вони розширюють освітній портфель Університету та сприяють його диверсифікації.

У цілому, відповіді свідчать про готовність університетської спільноти до гнучкої, сучасної та ринково орієнтованої освітньої трансформації.

На запитання: *«Які нові напрямки досліджень (або міждисциплінарну область), партнерства, на Вашу думку, університет повинен включити до своїх стратегічних пріоритетів, і чому?»* отримали такі відповіді. Найчастіше у відповідях згадуються цифровізація та штучний інтелект (AI/ШІ). Респонденти розглядають ці напрями не лише як окремі технологічні галузі, а як наскрізні інструменти трансформації освіти, науки та управління.

Значний масив відповідей пов'язаний із сталим розвитком, зокрема в умовах воєнного стану та післявоєнної відбудови. Респонденти пропонують зосередитися на дослідженнях на перетині:

- IT, економіки та екології;
- інноваційних технологій і «зеленої» трансформації;
- соціально-економічних викликів відновлення інфраструктури.

Окремий кластер відповідей формує запит на розвиток досліджень у сфері:

- інтелектуальних транспортних систем;
- автономного транспорту;
- електромобілів;
- логістики та транспортної інфраструктури.

Також запропоновано нестандартний, але перспективний напрям — автоспорт у партнерстві з професійними командами, який розглядається як платформа для практичних досліджень, інженерних рішень і розвитку прикладних навичок студентів.

Респонденти послідовно підкреслюють важливість:

- спільних досліджень з бізнесом;
- розвитку прикладних міждисциплінарних проєктів;
- інтеграції науки, освіти та практики.

У відповідях наголошується на доцільності активного партнерства з іноземними університетами, зокрема:

- університетами Європи (сталий розвиток, зелена трансформація);
- університетами Азії (інноваційні технології, прикладні дослідження).

Поряд із дослідницькими напрямками респонденти акцентують на:

- впровадженні дуальної освіти;
- тісній взаємодії з бізнесом у формуванні освітніх і дослідницьких пріоритетів;
- поєднанні навчання з реальними науково-практичними завданнями.

Дуальна освіта розглядається як інструмент підсилення прикладної спрямованості досліджень і підготовки фахівців нового покоління.

Відповідаючи на пропозицію: *«Які перспективні соціальні або громадські ініціативи Ви б запропонували для посилення соціальної складової стратегії університету?»*, респонденти запропонували здійснити посилення соціальної місії Університету. Респонденти наголошують на важливості розвитку волонтерських програм для студентів, зокрема таких, що поєднують допомогу громаді з формуванням практичних і управлінських навичок. Це свідчить про запит на трансформацію студентського волонтерства з епізодичної активності у системний елемент освітнього процесу.

Також респонденти наголошують на психологічній та освітній підтримці вразливих груп. Відповіді респондентів вказують на високу потребу у психологічній допомозі для студентів ВПО, а також у створенні навчальних курсів і програм адаптації. Це свідчить про усвідомлення ролі Університету не лише як освітнього закладу, а й як простору безпеки, підтримки та ресоціалізації.

Окремий блок пропозицій стосується проведення конкурсів стартапів із реальним фінансуванням перших переможців. Це вказує на запит щодо розвитку підприємницької культури, практичної реалізації ідей та зв'язку освіти з економічним середовищем.

Пропозиції щодо публічних виступів, відкритих лекцій, круглих столів демонструють запит на підвищення відкритості Університету та його експертної присутності в суспільному просторі. Це також свідчить про необхідність активнішої комунікаційної стратегії та позиціонування Університету як центру думки й знань.

Загалом відкриті відповіді респондентів демонструють чіткий запит на посилення соціальної, інноваційної та публічної ролі Університету.

Результати опитування засвідчили, що університетська спільнота та партнери бачать Національний транспортний університет насамперед як освітньо орієнтований, практико-спрямований заклад, ключовими пріоритетами якого є якість освіти, модернізація матеріально-технічної бази, цифрова трансформація та тісна взаємодія з ринком праці й бізнесом. Водночас соціальна та громадська місія, міжнародний імідж і дослідницька складова сприймаються як важливі, але такі, що потребують подальшого посилення й системного розвитку. Загалом опитування демонструє запит на прагматичну, сучасну та ринково орієнтовану модель розвитку Університету, здатну поєднати підготовку конкурентоспроможних фахівців із поступовим розширенням наукової та соціальної ролі.

Керівник відділу забезпечення
якості вищої освіти

Анна ХАРЧЕНКО